

POLITICĂ FĂRĂ BARIERE

Propuneri de modificări legislative privind alegerea Președintelui

Pe baza principiilor și obiectivelor Campaniei *Politică fără Bariere*, asumate în [august 2015](#), propunem următoarele modificări față de textul [Legii 370/2004](#) (republicată și actualizată) privind alegerea Președintelui României. Propunerile noastre dezvoltă o parte din textele și argumentele deja avansate încă din [decembrie 2014](#), respectiv [septembrie 2015](#).

Modificările propuse vizează, în principal:

- Reducerea numărului de semnături necesare depunerii candidaturilor;
- Eliminarea inegalităților dintre competitori;
- Creșterea transparenței procesului electoral;
- Asigurarea exercitării dreptului de vot de către toți cetățenii care doresc să facă acest lucru;
- Introducerea votului de protest explicit („Niciunul dintre aceștia”).

Poz.	Textul actual	Modificarea propusă	Argument
1.	ART. 4 ... (2) Candidaturile propuse de partidele și de alianțele politice, precum și candidaturile independente pot fi depuse numai dacă sunt susținute de cel puțin 200.000 de alegători. <i>Un alegător poate susține un singur candidat.</i>	Alin. 2 se modifică: (2) Candidaturile propuse de partidele și de alianțele politice, precum și candidaturile independente pot fi depuse numai dacă sunt susținute de cel puțin 100.000 de alegători.	Permite cetățenilor să susțină mai mulți candidați, în scopul dinamizării vieții politice. Cetățenii au dreptul să susțină participarea la alegeri a mai multor candidați cu potențial, urmând să îl aleagă pe cel mai bun în urma dezbaterilor din campanie.

			<p>Restricția existentă presupune că susținătorii au făcut o alegere înainte de campanie, contrazicând chiar scopul acesteia.</p> <p>Interdicția de a semna pentru mai mulți candidați a fost eliminată din Legea alegerilor locale și din Legea pentru alegerea Camerei deputaților și a Senatului.</p> <p>Comisia de la Veneția recomandă (în Codul de bune practici în materie electorală, Art.8) ca numărul număr maxim de semnături necesare depunerii unei candidaturi să nu depășească pragul de 1% din alegători.</p>
2.	<p>Art. 7⁷ –</p> <p>(1) Biroul Electoral Central este alcătuit din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și din <i>cel mult 10 reprezentanți ai formațiunilor politice.</i></p>	<p>Alin. 1 se modifică:</p> <p>(1) Biroul Electoral Central este alcătuit din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și din câte un reprezentant al fiecărui candidat înscris.</p>	<p>Condiții egale pentru toți candidații înseamnă reprezentare egală în Biroul Electoral Central.</p>
3.	<p>...</p> <p>(4) În termen de 24 de ore de la investire, judecătorii desemnați aleg din rândul lor, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central și loțiitorul acestuia. În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui Biroului Electoral Central, în componența Biroului Electoral Central intră președintele, vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și câte un reprezentant al fiecărui <i>partid politic parlamentar.</i> Astfel constituit, Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi</p>	<p>Alin. 4 se modifică:</p> <p>(4) În termen de 24 de ore de la investire, judecătorii desemnați aleg din rândul lor, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central și loțiitorul acestuia. În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui Biroului Electoral Central, în componența Biroului Electoral Central intră președintele, vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și câte un reprezentant al fiecărui candidat înscris. Astfel constituit, Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi.</p>	<p>În BEC trebuie să fie reprezentați candidații, nu partidele.</p> <p>Dacă mai multe partide parlamentare susțin același candidat, el ar fi avantajat de faptul că ar avea mai mulți reprezentanți decât ceilalți candidați.</p> <p>Dacă un partid parlamentar nu desemnează niciun candidat, prezența în BEC al reprezentantului acestui partid nu se justifică.</p>

	<i>până la completarea lui cu reprezentanții formațiunilor politice neparlamentare care au propus candidați.</i>		
4.	... (6) În termen de cel mult 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, fiecare formațiune politică care nu este reprezentată în Parlament și a propus candidat comunică Biroului Electoral Central numele și prenumele reprezentantului său. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții propuși se face prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența membrilor biroului și a candidaților sau a persoanelor delegate de către conducerile formațiunilor politice care au propus candidații, în limita numărului de reprezentanți prevăzut la alin. 1.	Alin. 6 se abrogă.	Prin modificarea alin. 1, toți candidații sunt deja reprezentați în BEC.
5.	Art. 7 ⁸ (1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții: ... c) în 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, stabilește ordinea de înscriere în buletinul de vot, prin tragere la sorți, <i>în prima etapă din rândul candidaților propuși de formațiunile politice reprezentate în Parlament, iar în a doua etapă din rândul</i>	Alin. 1, lit. c) se modifică: c) în 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, stabilește ordinea de înscriere în buletinul de vot, prin tragere la sorți; comunică ordinea înscrierii candidaților și a semnelor electorale ale acestora în buletinul de vot Curții Constituționale și Regiei Autonome	Toți candidații sunt egali între ei. Înscrierea unora dintre ei, cu prioritate, la începutul buletinului de vot, ar crea un avantaj nejustificat candidaților propuși de formațiunile politice reprezentate în Parlament.

	<i>celorlalți candidați</i> ; comunică ordinea înscrierii candidaților și a semnelor electorale ale acestora în buletinul de vot Curții Constituționale și Regiei Autonome „Monitorul Oficial” și o aduce la cunoștința publică prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;	„Monitorul Oficial” și o aduce la cunoștința publică prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;	
6.	(2) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă decizii și hotărâri.	Alin. 2 se completează : (2) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă, în ședințe publice , decizii și hotărâri.	Pentru asigurarea transparenței.
7.	Art. 7 ⁹ ... 3) În termen de cel mult 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, fiecare formațiune politică care a propus candidat comunică biroului electoral județean sau biroului electoral al sectorului municipiului București numele și prenumele reprezentantului său. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. În termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, biroul electoral județean sau biroul electoral al sectorului municipiului București se completează cu reprezentanții <i>propuși de formațiunile politice reprezentate în Parlament care au propus candidați</i> , în limita numărului de reprezentanți prevăzut la alin.	Alin. 3 se modifică : 3) În termen de cel mult 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, fiecare formațiune politică care a propus candidat comunică biroului electoral județean, biroului electoral al sectorului municipiului București, Biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate și Biroului electoral pentru votul prin corespondență , numele și prenumele reprezentantului său. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. În termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, biroul electoral județean sau biroul electoral al sectorului municipiului București se completează cu reprezentanții candidaților , în limita numărului de	Condiții egale pentru toți candidații înseamnă reprezentare egală în birourile electorale centrale. Exemplu: sunt 10 candidați, numerotați prin tragere la sorți. <ul style="list-style-type: none"> ● în bjA sunt reprezentați 1,2,3,4,5,6,7; ● în bjB sunt reprezentați 8,9,10,1,2,3,4; ● în bjC sunt reprezentați 5,6,7,8,9,10,1; ● în bjD sunt reprezentați 2,3,4,5,6,7,8; ● ș.a.m.d. Am adăugat biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate pentru unificarea procedurii de repartizare.

	<p>(1). În termen de 24 de ore de la completarea birourilor electorale județene sau birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București cu reprezentanții propuși de formațiunile politice reprezentate în Parlament care au propus candidați, acestea se completează de către președintele biroului electoral județean sau al biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz, cu reprezentanții celorlalte formațiuni politice care au propus candidați, în limita numărului de reprezentanți prevăzut la alin. (1), prin tragere la sorți, dacă este cazul, în prezența membrilor biroului și a candidaților sau a persoanelor delegate de către conducerea formațiunilor politice care au propus candidații.</p>	<p>reprezentanți prevăzut la alin. (1). Dacă numărul candidaților depășește această limită, reprezentarea se face prin permutări circulare, în ordinea județelor.</p>	
8.	<p>Art.7¹³ ... (3) Completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face în prima etapă cu reprezentanții formațiunilor politice reprezentate în Parlament care au propus candidați, iar în a doua etapă, prin tragere la sorți, pentru fiecare secție de votare, cu reprezentanții celorlalte formațiuni politice care au propus candidați, de către președintele biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București, după caz.</p>	<p>Alin. 3 se modifică: (3) Completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face cu reprezentanții candidaților. În cazul în care sunt mai mult de 7 candidați, repartizarea reprezentanților acestora se face prin permutări circulare.</p>	<p>Condiții egale pentru toți candidații înseamnă reprezentare egală în birourile electorale ale secțiilor de votare.</p>
9.	<p>ART. 9¹ ...</p>		

	<p>(2) Propunerile se fac în scris și vor fi primite numai dacă:</p> <p>...</p> <p>c) sunt însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, de declarația de avere, declarația de interese, de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, precum și de lista susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 200.000 de alegători.</p>	<p>Lit. c) se modifică:</p> <p>c) sunt însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, de declarația de avere, declarația de interese, de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, precum și de lista susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 100.000 de alegători.</p>	<p>Pentru consistență cu modificarea Art. 4.</p>
10.	Art.12	<p>Se introduce alin. 3¹:</p> <p>(3¹) Buletinul de vot, va avea imprimat, imediat după patruleterele corespunzătoare candidaților, un patruleter identic, cu mențiunea „Niciunul dintre aceștia”, scrisă cu caractere identice cu cele folosite la numele candidaților.</p>	<p>Pentru a crea posibilitatea de exprimare a opțiunii pentru alegătorii care consideră că niciunul dintre candidați nu este demn de funcția de Președinte.</p>
11.	<p>Art. 19</p> <p>(1) În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:</p> <p>a) denumirea instituției care a realizat sondajul;</p> <p>b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;</p> <p>c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;</p>		

	d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.	Se introduc literele e) și f): e) populația pentru care este reprezentativ eșantionul; f) modalitatea de intervievare.	Sunt informații relevante.
12.	... (3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă.	Alin. 3 se completează: (3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării și în ziua votării, până la închiderea urnelor , este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă.	Pentru coerență cu principiul interzicerii oricăror forme de influențare a electoratului după încheierea campaniei electorale.
13.	Art. 19 ³ (1) Birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale, soluționând, prin decizii, plângerile cu privire la campania electorală.	Alin. 1 se completează: (1) Birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București, biroul electoral pentru votul prin corespondență și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale, soluționând, prin decizii luate în ședințe publice , plângerile cu privire la campania electorală.	Asigurarea transparenței procesului electoral.
14.	Art. 19 ⁷ ... (2) Alegătorii care la ora 21,00 se află în sala unde se votează pot să își exercite dreptul de vot.	Alin. 2 se completează: (2) Alegătorii care, la ora 21,00, se află în sala unde se votează sau formează șiruri de așteptare în zona de protecție , pot să își exercite dreptul de vot.	Dacă alegătorul a ajuns la secția de vot în interiorul programului, dar din motive ce nu țin de acțiunile sale nu a putut vota în timp util, nu poate fi privat de dreptul de vot.
15.	Art.21	La alin. 1, după lit. d), se introduce lit. d ¹): d¹) voturi „Niciunul dintre aceștia”.	Pentru corelare cu propunerea de la punctul marginal 9, referitoare la art. 12, alin. 3 ¹
16.	Art.22	La alin. 1, după lit. d), se introduce lit. d ¹): d¹) voturi „Niciunul dintre aceștia”.	Pentru corelare cu propunerea de la punctul marginal 9, referitoare la art. 12, alin. 3 ¹

17.	Art.23	La alin. 1, după lit. d), se introduce lit. d ¹): d¹) voturi „Niciunul dintre aceștia”.	Pentru corelare cu propunerea de la punctul marginal 9, referitoare la art. 12, alin. 3 ¹
-----	--------	---	--